

Umeå kommuns pensionärsråd (UPR)

Tid: 15 februari 2019 kl. 9:00-12.00
Plats: KS mötesrum, Stadshuset
Ordförande: Bo Sjöstedt, PRO (S)
Deltagare: Se nästa sida
Utses att justera: Ari Leinonen (S)
Justeringstid: måndag den 25 februari kl. 11.45

Sekreterare: Ann Siklund § 1-9
Ann Siklund

Ordförande: Bo Sjöstedt
Bo Sjöstedt, PRO

Justerare: Ari Leinonen
Ari Leinonen (S)

BEVIS

Organ: Umeå kommuns pensionärsråd
Sammanträdesdatum: 2019-02-15
Förvaringsplats: Socialtjänstens kansli, Norra flygeln, Stadshuset
Underskrift: Ann Siklund
Ann Siklund, nämndsekreterare

Deltagare**Ordinarie ledamöter**

Bo Sjöstedt, PRO, vice ordförande
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Håkan Johansson (S), tekniska nämnden
Marianne Löfstedt (M), tekniska nämnden
Ulrik Berg (M), byggnadsnämnden
Helena Smith (S), kulturnämnden
Veronica Kerr (KD), kommunstyrelsen
Curt Wiklund, PRO
Anna-Lisa Johansson, PRO
Christer Hansson, PRO, t.jg. ers. för Britt Jakobsson, PRO
Bengt Roukus, SKPF
Barbro Kjellberg, SKPF
Roger Näslund, SPF
Per-Martin Jonasson, RPG
Jaako Honkanen, Finska klubbens pensionärssektion
Irene Sixtensson, Umeå demensförening

Ej tjänstgörande ersättare

Fredrik Elgh (C), kulturnämnden §§ 1–4
Ann Svanberg, PRO
Christer Fredriksson, SPF
Birgitta Lindkvist, Umeå demensförening

Tjänstemän

Ann Siklund, nämndsekreterare
Nils Enwald, kanslichef äldreomsorg
Jonna Kling Segrén, enhetschef avdelning bad, Umeå Fritid
Therese Dahlberg, arbetsledare Navet
Sofia Eriksson, friskvårdscoordinator Navet

§ 1

Upprop, val av justerare och justeringstid

Ari Leinonen (S) utses att justera protokollet, måndag den 25 februari kl. 11.45.

§ 2

Godkännande av dagordning

UPR godkänner förslaget till dagordning.

§ 3

Genomgång av föregående protokoll

Vice ordförande Bo Sjöstedt, PRO, går igenom förra sammanträdet's protokoll.

§ 4

Val av vice ordförande

Beslut

UPR beslutar att Bo Sjöstedt, PRO väljs till vice ordförande för rådet.

Ärendebeskrivning

Curt Wiklund, PRO, nominerar Bo Sjöstedt, PRO till vice ordförande för rådet.

§ 5

Äldrenämndens uppdragsplan och budget 2019**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

Nils Enwald, kanslichef inom äldreomsorg, informerar om äldrenämndens uppdragsplan och budget 2019 samt årsbokslut 2018 som antogs av nämnden i januari. En kort återkoppling ges också kring vad som skett kring frågan om LOV. Beslut togs i kommunfullmäktige i januari. Inga nya direktiv har getts, förutom att ett nytt förfrågningsunderlag för LOV ska tas fram.

I äldrenämndens årsbokslut för 2018 redovisas nämndens kostnader. Hemtjänsten redovisar ett litet överskott. För hälso- och sjukvård i hemmet har kostnader för hjälpmedel ökat. Kostnader finns för betalningsansvar, som rör antal dagar som en person ligger kvar på sjukhus som kommunen får betala. Det antas bero på att kön har varit väldigt lång i kombination med att sjukhuset skrivit ut personer i hög grad. Korttidsprocessen ska förbättras så att fler kan komma hem snabbare. Ett stort arbete ligger också i att förbättra samordningen mellan kommun och landsting.

För vård- och omsorgsboende har heltidsinförandet inneburit ökade kostnader på 25 miljoner. En buffert på gemensamma kostnader och att 30 platser varit stängda i Holmsund möjliggjorde ett underskott på 9 miljoner. Nämnden har ansökt om avskrivning för heltidsinförandet. UPR kommer att få en särskild dragning av heltidsinförandet utifrån svårigheten att få till schemaläggning och bemanning.

Äldrenämndens uppdragsplan och budget 2019 antogs av äldrenämnden i november. Ett förtydligande har gjorts vad gäller nämndens ansvar utifrån kommunfullmäktiges reglemente samt ändringar i övergripande mål och prioriterade områden. Gällande *mål 1* har inga förändringar skett, i *mål 2* har samverkansöverenskommelsen med AB Bostaden lagts till, i *mål 3* finns ett förtydligande om samverkan med pensionärsrådet och i *mål 4* finns ett avsnitt om uppföljning av biståndsbeslut om särskilt boende utifrån ett genus- och jämställdhetsperspektiv. I avsnittet *Kvalitet för medarbetarna – personalperspektivet* har bland annat en satsning på vårdsvenska lagts till.

Särskilda uppdrag rör samverkan med AB Bostaden, det strategiska miljöarbetet och implementering av hållbarhetsbokslut. Ett antal pågående gemensamma uppdrag där äldrenämnden berörs är att det ska tas fram en handlingsplan för suicidprevention, en kommunövergripande handlingsplan mot våld där årets arbete består i att arbeta fram en aktivitetsplan samt statliga stimulansmedel som ska resultera i en handlingsplan för psykisk hälsa och berör träffpunkter och det förebyggande arbetet. Fler medarbetare med funktionsvariationer ska anställas inom kommunens verksamheter. Särskilda uppdrag från äldrenämnden var att det ska inrättas sammanhållna akutteam och närsjukvårdsteam för äldre tillsammans med regionkommunen, likt *Ängelholmsmodellen*, samt att förvaltningen ska göra en översyn av heltidsinförandets påverkan på schemaläggningen.

I budgeten för 2019 finns medel avsatta för öppnandet av Lundagårds vård- och omsorgsboende, ökade volymer inom hemtjänst, hälso- och sjukvård i hemmet och korttidsvård, förstärkning av ledarresurser inom vård- och omsorgsboende, utökning av utbildnings- och kompetensförsörjningsinsatser och avsatta medel för ökad fysisk aktivitet och kulturella aktiviteter (samarbete med Fritid och Kultur).

Christer Hansson, PRO, ställer en rad frågor utifrån nämndens uppdragsplan och budget. Ordförande godkänner att frågorna biläggs protokollet. Nils besvarar en del av dessa frågor och förklarar att äldrenämnden bestämmer *vad* förvaltningen ska göra och sedan är det upp till förvaltningen att genomföra uppdragen. Underliggande planer beskrivs också *hur* de ska genomföras.

Äldrenämnden och individ- och familjenämnden arbetar aktivt med att personer inte ska falla mellan stolarna. En aktuell fråga är att personer med funktionsnedsättningar kan få plats på särskilt boende utifrån sina behov, men det kan behöva tillskapas andra typer av boenden för dessa personer. Här behöver det tydliggöras vilken nämnd som har huvudansvaret.

Angående frågan om styrning för byggande av bostäder för äldre förklaras att det finns ett aktivt samarbete med AB Bostaden. Byggandet har också kommit igång i Umeå kommun, det är tveksamt om det finns behov att stimulera ytterligare.

Gällande frågan om fler träffpunkter finns det möjlighet att ha olika aktiviteter på vård- och omsorgsboenden, i föreningslokalen på Mariehems centrum och det finns även samiska och finska träffpunkter.

Bilaga

- Presentation Uppdragsplan och budget
- Frågor från PRO Samorganisation

§ 6

Kommunikationsinsatser utifrån den nya äldreplanen**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

I och med att den nya äldreplanen 2018–2028 har tagits fram har även kommunikationsinsatser riktade till seniorer utvecklats.

För *äldre äldre* 75+, kommer en basfolder att tas fram, och ersätta den tidigare broschyren Hallå Senior. Information till gruppen *äldre äldre* kommer också att ges genom förebyggande hembesök.

För *yngre äldre*, 60–75 år, är sociala medier en kanal som används flitigt. Därför kommer bland annat Facebook, umea.se/omsorg att användas som komplement. Många *yngre äldre* identifierar sig inte som seniorer, men fördelar finns med att planera sitt åldrande i tid.

Lena Kapstad, konsulent på enheten för prevention, arbetar med förebyggande insatser på olika sätt. Hon är en av anhängkonsulenterna och ansvarar för några av träffpunkterna i Umeå. I det förebyggande arbetet är viktigt med information och hon frågar sig hela tiden vilket sätt som är det bästa för att nå ut till olika målgrupper.

Det planeras för fyra föreläsningstillfällen *Lev gott Senior*, istället för ett *Seniorvimmel*. Föreläsningarna bygger på fyra hörnpelare för ett hälsosamt liv: Social gemenskap-stöd, Meningsfullhet, Fysisk aktivitet och Goda matvanor. Tanken är att hålla till både i och utanför Umeå för att nå ut till så många som möjligt.

Pensionärsföreningarnas representanter erbjuder sig att hjälpa till med spridning av information vidare ut i sina respektive organisationer.

Kommunikation handlar också om att marknadsföra sig som arbetsgivare. Det har utvecklats genom t.ex. pop-up rekrytering och nya mäsutställningsmontrar har köpts in. För att visa att äldreomsorgen söker arbetskraft inför sommaren var det en pop-up aktivitet i jultid på shoppingcentret Avion. Tanken var bland annat att locka hemvändare att söka jobb inom vård och omsorg.

Bilaga

- Presentation: Kommunikationsaktiviteter utifrån äldreplan 2018–2028

§ 7

Rörelserikedom för seniorer**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner informationen.

Ärendebeskrivning

Jonna Segrén, enhetschef avdelning bad Umeå fritid, informerar om seniorsatsningen 2017 och 2018 samt plan *Rörelserikedom för seniorer 2019*.

Äldrenämnden har i sin uppdragsplan och budget fastställt att det är viktig med fysisk aktivitet och har tillskjutit ekonomiska medel om 300 tkr per år. Fritidsnämnden har tillskjutit 200 tkr per år. Umeå fritid och avdelning Bad fick uppdraget att ta fram en plan för olika rörelsefrämjande aktiviteter åren 2017, 2018 och 2019. De anläggningar som används är Vallabadet Hörnefors, Sävar simhall, Hemgårdens bad, Storsjöhallen Holmsund, Navet Umeå samt två utomhusanläggningar.

För att nå ut med olika aktiviteter 2017 gjordes personliga besök på träffpunkterna, det annonserades i Hallå senior, sociala medier, det var öppet hus med föreläsningar och prova-på pass på samtliga anläggningar. Ett koncept "Värva en vän" gjorde att båda fick en extramånad vid köp av träningskort samt att det var gratis för seniorer över 80 år. Samarbete inleddes med idrottsanläggningar för att få till senior friidrott.

År 2018 gjordes istället en *+75 satsning*, vilket innebar att alla över 75 år fick gratis träningskort på de tre anläggningarna Navet, Storsjöhallen och Sävar Simhall. Många kort löstes, men endast hälften använde korten regelbundet medan hälften använde korten två gånger eller mindre. Det hölls också två seniorkonvent, gratis gym och seniorträning med cirkelträning erbjöds, vilket visade sig vara välbesökt.

Inför 2019 har gratis-motionskort för dem över 75 år tagits bort. Istället ges 10 % ytterligare subvention på priset. Det är planerat två seniorkonvent, öppet hus på alla anläggningar, kampanjer och pop-up aktiviteter, gratis gym, senior cirkelträning, rollatoryoga och varmyoga. Förslag på fler aktiviteter kan lämnas via hemsidan.

Curt Wiklund och Christer Hansson, PRO, föreslår att motionskortet subventioneras ytterligare samt att det skapas avgränsade aktivitetsytor för äldre vissa tider på dygnet. Barbro Kjellberg, SKPF, instämmer i att det är för dyrt idag samt föreslår att det ska finnas instruktörer de tider då många pensionärer vill träna.

Pensionärsföreningarna erbjuder sig att vara delaktiga i att skicka ut information om Rörelserikedom för seniorer och Jonna kommer att få ta del av en sändlista. Jonna rekommenderar också alla att följa sidan *Seniorsatsningen*.

Bilaga

- Presentation: Rörelserikedom för seniorer
- Portalen för Umeå fritid, lämna synpunkter och förslag på aktiviteter
- Rörelserikedom för seniorer, prenumerera på nyhetsbrev

§ 8

Korta punkter/återrapporter**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd beslutar att verksamhetsberättelsen för 2018 godkänns, en utbildningsdag för rådet ska genomföras den 15 mars och punkten "Aktuellt från styrelser och nämnder" läggs till dagordningen som en stående punkt för att efter en tid utvärderas.

Ärendebeskrivning**- Verksamhetsberättelse 2018**

Verksamhetsberättelsen sammanfattar de punkter som varit uppe under året 2018 och kommer efter godkännande att anmälas på kommunfullmäktige.

- Utbildningsdag 15 mars 2019

En utbildningsdag för nya rådet planeras, en förmiddag mellan kl. 8.30-12. En inbjudan kommer att skickas ut inom kort.

Beredningsgruppen hade uppe frågan och ett önskemål var att få bättre kunskap om kommunen, bland annat dess organisation och hur man kommer åt kommunens handlingar. Ett förslag är också att det sker en dialog kring vad syftet med UPR är.

- Aktuellt från styrelser och nämnder

En ny punkt förslås "Aktuellt från styrelser och nämnder" där det återkopplas från nämnderna och kommunstyrelsens representanter om någon särskild fråga varit uppe som behöver delges UPR. Det kan ge en signal om något som är på gång och ge UPR en chans att kunna bidra i tidigt skede. Om det bedöms intressant kan fördjupning ske vid ett senare tillfälle.

UPR beslutar att pröva att ha med denna som en stående punkt på dagordningen. Christer Hansson, PRO, påpekar att i och med att frågor ska tas upp i ett tidigt skede så är det för sent att ta upp frågor som redan beslutats.

§ 9

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.

